

516
Muz 1045

A-68. jelsz.

Szervi határozványok a m. kir. Hadimúzeum számára

ZMKA. TUD. RÖNY. TÁR

ARCHIVUM

Lelt. sz.: 1114

Leltározva 2010

ELLENŐRIZVE 1976.

SZERVI HATÁROZVÁNYOK

A MAGYAR KIRÁLYI HADIMÚZEUM SZÁMÁRA

BUDAPEST, 1941.

ATTILA-NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, II. KERÜLET, SZÁSZ KÁROLY-UTCA 3-5. SZÁM.

1176

A-90.

Muz 1045

SZERVI HATÁROZVÁNYOK

A MAGYAR KIRÁLYI HADIMÚZEUM SZÁMÁRA

BUDAPEST, 1941.

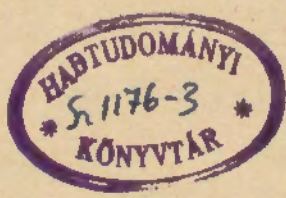

ATTILA-NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, II. KERÜLET, SZÁSZ KÁROLY-UTCA 3-5. SZÁM.

08-1

SZERVI HATÁROZVÁNYOK
A MAGYAR KIRÁLYI HADIMŰZEM
SZÁMÁRA

10.116 Attila-nyomda részvénytársaság Budapest
II. kerület, Szász Károly-utca 3-5. — Telefon: *150—080.
Igazgató: KULCSÁR ANDOR.

TARTALOM:

	Oldal
1. §. Elnevezés, állomáshely és pecsét.	5
2. §. Rendeltetés.	5
3. §. Alárendeltség.	7
4. §. Szervezet és állomány.	7
5. §. Személyi szabályok.	7
A) Általában.	7
B) Tudományos személyzet utánpótlása. Sarjadékképzés.	8
C) Parancsnokság. — 1. parancsnok, 2. segédtszt, 3. gazdasági hivatal főnöke.	8
D) Kiállítási osztály, szakosztályok, alosztályok. — 1. vezetők, 2. beosz- tottak.	9
E) Munkatársak.	9
F) Fegyelmi fenyítő hatalom, bűnvádi illetékesség és becsületügyekben jogosultság.	9
G) A minősítvényi táblázatok megszerkesztésére és véleményezésére hiva- tottak.	10
H) Polgári alkalmazottakat érintő rendelkezések.	10
6. §. Gazdászati-közigazgatási és jogi határozványok.	10
A) A múzeális anyag jogi határozványai általában.	10
B) Az intézet gazdaszat-közigazgatási ügyei.	11
7. §. Szolgálati utasítás	11
8. §. A Hadimúzeum közreműködése a honvédség hagyományápolási szolgál- latában.	11
A) Általában, ...	11
B) Csapattestek, intézetek stb. hadtörténelmi emlékgűjteményei, ...	11
C) Háborúban.	11
9. §. A m. kir. Hadimúzeum támogató szervei:	12
A) Hivatalos szervek.	12
B) Társadalmi szerv: a m. kir. Hadimúzeum Baráti Köre.	12
<i>Mellékletek:</i> Függelék: Irányelvek a m. kir. Hadimúzeum működésére háborúban.	13
1. sz. melléklet: Tagozódás.	15

SZERVI HATÁROZVÁNYOK

a magyar királyi Hadimúzeum számára.

1. §.

Elnevezés, állomáshely és pecsét.

Az intézet neve: „Magyar királyi Hadimúzeum“.

(Rövidítve: külső viszonylatban: „M. kir. Hadimúzeum“, belső viszonylatban: „Hadimúzeum“.)*)

Az intézet állomáshelye: Budapest.

Az intézet pecsétje: az állami kis címer, tölgy és babérdísszel, az intézet teljes nevét tartalmazó körirattal.

2. §.

Rendeltetés.

A magyar királyi Hadimúzeum tudományos katonai szakintézet,**) továbbá a m. kir. honvédség csapatainál, intézeteinél stb. szervezett hadtörténelmi gyűjtemények központi felügyelő szerve.

1. Az állandó magyar hadsereg felállításától, 1715. évtől***) napjainkig terjedő korszakra vonatkozólag

- a) a hadi erények, tudományok és ismeretek,
- b) a hadi személyek, egységek és szervezetek,
- c) a hadi fegyverek, eszközök és létesítmények,
- d) a hadi színhelyek és események

eredeti, másolt vagy utánzott tárgyakban, művészi vagy műszaki ábrázolatokban, avagy berendezésekben való tanulságos szemléltetése;

e célból ilyenek gyűjtése, készítése, helyreállítása, megóvása és kiállítása;

---

*) A szervezeti határozványok további szövegében többnyire a rövidítéseket alkalmazzuk.

***) Az 1929: XI. tc., illetve a tc. 9300/1935. III. sz. Vkm. Végrehajtási Utasításának 5. §. II. pontja értelmében a m. kir. honvédelmi miniszter fennhatósága alatt álló szakmúzeum.

****) Ezeket a feladatokat 1714-ig bezárólag a Magyar Nemzeti Múzeum kötelékébe tartozó Magyar Történelmi Múzeum végezte.

oly terjedelemben, történelmi összefüggésben és csoportosításban, hogy az intézet nyilvános kiállítása a nagyközönség épülésére szolgáljon, tanulmánygyűjteményei pedig a szakemberek és műkedvelők búvárkodását mozdítsák elő.

Az intézet munkája a fent megszabott határok között elsősorban Magyarország, azután párhuzamosan a vele időnként szövetséges vagy ellenséges viszonyban állott államok anyagát öleli fel. Tanulmánygyűjteményeibe a hadügy általános fejlődéstörténetének és az ebbe vágó részletkérdéseknek tanulmányozhatása, valamint a katonai oktatásnak előmozdítása céljából, a legrégebb időkig visszamenő másodlagos értékű eredeti vagy másolt, illetve utánzott anyag is besorolható.

Az intézet az anyaggyűjtésével kapcsolatos ásatási munkáknál a jegyzetben hivatkozott törvénycikk, illetve ennek végrehajtási utasítása értelmében jár el.

2. Kezdeményezés a hadtörténelmi és hadi régészeti vonatkozású vagy jellegű szervezési és művészeti kérdések (pl. zászlók, rendjelek, érdemjelek, dísz- és emlékjelek, egyenruhák, jelmezek, festmények, szobrok, sírok, emlékművek, ünnepélyek, díszítések stb.) megoldásában, javaslattétel ilyenekben a honvédelmi miniszternek; a közhatalóságok, testületek, intézetek és magánosok ilyennemű működésének támogatása.

3. A hadtörténelmi vonatkozású egyéni, testületi (honvéd csapattestek, intézetek, stb. hadtörténelmi emlékgűjteményeire nézve lásd a 9. §-t) és helykegyeleti hagyományok ápolása, emlékünnepélyek és alkalmi kiállítások rendezése.

Különösen fontos feladata a katonai vonatkozású testületi hagyományápolás:

a) a honvéd csapattestek, intézetek stb. hadtörténelmi emlékgűjteményei útján; (Ezekre nézve lásd a 9. §-t.)

b) a Katonai Mária Terézia Rend letéti tárgyainak őrzése és kiállítása útján; (Külön megállapodás szerint.)

c) a m. kir. csendőrség katonai vonatkozású gyűjteményeinek őrzése és kiállítása útján. (Külön megállapodás szerint.)

4. Az intézet tárgykörébe tartozó szakirodalom művelése, kiadványok (folyóirat, évkönyv, monografia, könyvsorozat) szerkesztése, előadások rendezése.

5. A hadtörténelmi gyűjteményekkel rendelkező belföldi múzeumokkal, valamint a hazai történelmi vonatkozású egyesületekkel azonos tudományos és szakösszeköttetést tart fenn.

A honvédség és a hazai múzeumok közötti múzeális kapcsolatokat a múzeumokra érvényes országos törvénycikkek figyelembe vételével az intézet létesíti és ápolja.

6. A honvéd kincstári tulajdonban lévő műemlékeket felügyeli és a műemlékek mindenkori országos szervével összeköttetést tart fenn.

7. Az intézet ápolja a honvédség és a külföldi hadsereg hadtörténelmi múzeális kapcsolatait is. E célból a külföldi hadi-, hadsereg- stb. múzeumokkal, továbbá hadtörténelmi gyűjteménnyel rendelkező más múzeumokkal, valamint a külföldi hadtörténelmi, tudományos és múzeális egyesületekkel (pl. Gesellschaft für Historische Waffenkunde, Berlin) állandó kapcsolatot tart fenn. Alkalmi bizottságokkal és szervezetekkel azonban csak a kiadott honvédelmi miniszteri rendelkezés értelmében érintkezik.

8. Nyilvántartja a lehetőséghez képest a külföldön lévő magyar hadtörténelmi emlékeket és ezek sorsát figyelemmel kíséri, szükség esetén ezekre vonatkozó javaslatait a honvédelmi miniszterhez terjeszti fel.

9. Az intézet különleges feladatait háborúban e szervei határozványok Függeléké tartalmazza.

3. §.

Alárendeltség.

A m. kir. Hadimúzeum a m. kir. honvédelmi miniszter alá tartozik és közvetlenül neki van alárendelve.

A m. kir. honvéd vezérkar főnökét az intézet parancsnoka — kihallgatás útján — időnként tájékoztatja.

4. §.

Szervezet és állomány.

Az intézet szervezetét és állományát a honvédelmi miniszteri szervezési rendeletek szabják meg.

A m. kir. Hadimúzeum önálló állománytest.

Az intézet belső tagozódását az 1. számú melléklet tünteti fel.

5. §.

Személyi szabályok.*A) Általában.*

1. Az intézet tiszti személyzetét a m. kir. honvédség tisztjei közül nyeri.

Az állomány kiegészítésére a honvédelmi miniszter intézkedik — oly önként jelentkező tisztek beosztásával — kiknek a múzeumi különleges munkakör iránt érdekük van.

A rendszeresített állományban beálló hiányok pótlására, tényleges tisztek hiányában, a honvédelmi miniszter engedélyével — kivételesen és ideiglenesen — tiszteletdíj mellett, nyugállományú tisztek is alkalmazhatók.

Az intézetben szolgálatot teljesítő tényleges tisztek osztályvezetői, alosztályvezetői, segédtszti és előadói minőségben működnek. Nyugállományú tisztek osztályvezetéssel nem bízhatók meg.

A tudományos munkát végző tisztek és tisztviselők alkalmazási feltételei (tudori előképzettség stb.) tekintetében a honvédség utasításain kívül általában a Gyűjteményegyetemre vonatkozó 1922 : XIX. tc. 4—8. §-ait, illetve a Magyar Nemzeti Múzeumra vonatkozó 1934 : VIII. tc. 10. §-át is figyelembe kell venni.

2. Az intézet segédszemélyzete altiszti és legénységi beosztottakból, valamint polgári alkalmazottakból áll.

A honvédelmi miniszter által meghatározott altiszti és legénységi létszámot elsősorban oly csapatszolgálatra nem alkalmas egyénekkal kell betölteni, akik a múzeumi szolgálatra alkalmasak.

A polgári alkalmazottak, a honvédelmi miniszter által kiadott állománytáblázatban meghatározottakon kívül, a honvédelmi miniszter engedélyével oly munkakörök ellátására vehetők fel, (pl. szobrász, iparművész stb.), melyekre szakképzett honvédségi egyén rendelkezésre nem áll.

3. A Hadimúzeumba beosztottak összes személyi ügyeit a m. kir. honvédség számára érvényes utasítások, rendeletek stb. szerint kell intézni.

4. Az intézeti különleges személyi szabályokat a „Szolgálati Utasítás a m. kir. Hadimúzeum számára“ tartalmazza.

B) A tudományos személyzet utánpótlása. Sarjadékképzés.

A Hadimúzeumba véglegesen csak oly katonaaállományú tiszt osztható be, aki a múzeumi tudományos, kutatói és rendezői szolgálatot élethivatásának tekinti, arra önként jelentkezik és az intézetben egy éven át teljesített próbaszolgálatán megfelelt.

Az e szolgálatra hajlamos tiszt a próbaszolgálat sikeres befejezése után a megfelelő állománycsoportba kerül és egyidejűleg szolgálattételre véglegesen a Hadimúzeumba nyer beosztást.

A hadimúzeumi tudományos szolgálatra jelentkező fiatal tisztet a parancsnok javaslata alapján a honvédelmi miniszter a budapesti Tudományegyetemre, vagy valamely más szakintézetbe vezényli és itteni tanulmányainak sikeres elvégzése után osztja be véglegesen a Hadimúzeumba.

A próbaszolgálat tartama egy esztendő. A jelölt ez idő alatt a Hadimúzeum összes osztályainak ügymenetét, anyagát, annak rendezési és feldolgozási eljárásait oly fokban ismerje meg, hogy szolgálata szakszerű ellátására képes legyen.

Egy hónappal a próbaszolgálat letelte előtt a jelölt bizottsági szakvizsgán tesz bizonyosságot a hadimúzeumi szolgálatra való alkalmasságáról.

A próbaszolgálat és a szakvizsga eredménye alapján a parancsnok a jelölt végleges beosztását vagy új jelölt behívását kéri.

A szakvizsgán a parancsnok elnököl, a bizottság tagjai az osztályvezetők. A vizsga írásbeli és szóbeli.

a) Az írásbeli vizsga alapja egy szakdolgozat, melyet a jelölt próbaszolgálat alatt a parancsnok által meghatározott múzeumi tárgykörből készít s ezt — az alább tárgyalt szakvizsga előtt — a parancsnokságnak benyújt. Az írásbeli és a szóbeli vizsga tárgyai:

b) Általános tájékozottság: a világtörténelem, magyar történelem, művészet-történelem és fegyvertörténet terén.

c) Részletes ismeretek: a magyar hadtörténet, különösen a XVII. század elejétől napjainkig, — a magyar hadseregszervezés története a XVII. század elejétől napjainkig —, a magyar és idegen fegyverek, egyenruházat, felszerelés története a XVII. század elejétől napjainkig.

d) Szakszerű ismeretek: anyagismeret: a tudományos és művészi helyreállítás és karbantartás fizikai, vegytani alapismeretei; egy-egy választott gyűjtési szakcsoportban, pl. fegyver-, érem-, képzőművészeti stb. anyagban való tájékozottság.

C) Parancsnokság.

1. A Hadimúzeum parancsnokát a honvédelmi miniszter előterjesztésére az Államfő nevezi ki.

A parancsnok az intézet katonai és tudományos vezetője. Az elvi jelentőségű, szélesebb körre kiható, fontos szakügyeket személyesen intézi, a többiek intézését irányítja. A társintézetekkel, tudományos és egyéb szervekkel stb. és egyénekekkel közvetlenül, a felsőbb hatóságokkal stb. kizárólag múzeumi szakügyekben szintén közvetlenül, minisztériumokkal és nagyfontosságú ügyekben azonban mindenkor a honvédelmi miniszter útján levelez.

A parancsnok állítja össze az intézet munkatervét, évi jelentését, valamint vezeti és ellenőrzi előbbinek végrehajtását. Megállapítja a beosztottak szolgálati alkalmazását, irányítja azok tudományos szakmunkásságát, valamint továbbképzését.

A beosztottak minősítését, fenyítését és szabadságát — a m. kir. honvédség vonatkozó szabályzatai értelmében — csapattestparancsnoki hatáskörrel intézi.

Az intézetnek, mint számadótestnek parancsnoka. Ebből folyó kötelességeit a m. kir. honvédség utasításai, rendeletei stb. szerint látja el.

Szaktanácsokban stb. ő az intézet képviselője.

2. A *segédtsízt* az intézet levelezését végzi és a belső közigazgatási szolgálatot vezeti. Hatásköre általában azonos az ezredsegédtsízt számára meghatározott kötetelmekkel.

3. A *gazdasági hivatal főnöke* az intézet gazdaszat-közigazgatási szolgálatát a m. kir. honvédség szabályzatai, utasításai és az intézetre vonatkozó különleges rendeletei, nemkülönben a „Szolgálati Utasítás a m. kir. Hadimúzeum számára” című utasítás szerint látja el.

D) *Kiállítási osztály, szakosztályok és alosztályok.*

1. A kiállítási osztály vezetőjét a parancsnok előterjesztésére a honvédelmi miniszter nevezi ki. A kiállítási osztály vezetője egyben az intézet parancsnokának helyettese. A kiállítási osztály összes ügyeit intézi. A parancsnok által meghatározott kiadványozási joggal bír. Az osztály beosztottjait minősíti.

2. Az egyes szakosztályok vezetői, mint a reájuk bízott gyűjtemények őrei, az ügykörükbe vágó tudományos és közigazgatási szolgálatot vezetnek. Beosztottjaikat minősítik.

3. Az egyes alosztályok vezetői és beosztottjai a szakosztály tudományos és közigazgatási munkálatait végzik.

E) *Munkatársak.*

Az intézetnek szerződéses és önkéntes munkatársai lehetnek. Az intézethez való viszonyukat és kötelességeiket az esetenként kötött szerződésük, illetve adott kötelezőjük szabályozza.

Érdemeik tiszteletbeli címek (őr, levelező stb.) adományozásával jutalmazhatók. E címeket a parancsnok javaslata alapján a honvédelmi miniszter adományozza.

F) *Fegyelmi fenyítő hatalom, bünvádi illetékesség és becsületügyekben jogosultság.*

A Hadimúzeum parancsnoka a csapatparancsnok fenyítő hatalmát gyakorolja. (Lásd: Sz. Sz. I. Rész, 658. pontját.)

A bünvádi üldözés elrendelésére illetékes parancsnok jogait a Hadimúzeum parancsnoka felett a m. kir. honvéd vezérkar főnöke, a Hadimúzeumban szolgálatot teljesítő többi katonai egyén felett pedig általában a m. kir. budapesti I. honvéd hadtest parancsnoka gyakorolja.

A becsületügyi ténymegállapítást főtsízt ellen a Hadimúzeum parancsnoka rendeli el. (A—46. jelzésű Bü. Szab. 6. §. 2. I. pont.)

Törzstízt ellen a ténymegállapítást az A—46. jelzésű Bü. Szab. 6. §. 2. II. b) pontja értelmében a m. kir. budapesti I. honvéd hadtest parancsnoka rendeli el.

Illetékes becsületügyi választmányok:*)

a) főtsíztekre: a Hadilevéltárral együtt alakított főtsízti becsületügyi választmány;

b) törzstízttekre: a m. kir. budapesti I. honvéd hadtestparancsnokság törzstízt becsületügyi választmánya.

*) Lásd: még A—68. jelzésű szervei határozványok a m. kir. Hadilevéltár számára.

G) A minősítvényi táblázatok megszerkesztésére és véleményezésére hivatottak.

A Hadimúzeumhoz beosztottak, tiszttek (hasonállásúak) minősítvényi táblázatainak megszerkesztésére és véleményezésére hivatottakat az A—7—3. jelzésű Minősítési Szabály „Kimutatás“-a tünteti fel.

A legénységi állományú beosztottak minősítése a „B—6. jelzésű Utasítás a m. kir. honvéd legénység minősítése“ utasítás értelmében történik.

H) Polgári alkalmazottakat érintő rendelkezések.

1. Polgári alkalmazottak fegyelmi ügyeire nézve a honvédelmi miniszter rendeletei mérvadók.

2. A polgári alkalmazottak minősítése az erre vonatkozó honvédelmi miniszteri rendelet értelmében történik.

3. Biztosítás. Az összes meghatározott időre szerződötetett, illetve felfogadott alkalmazottak betegségi biztosítási kötelezettség alá esnek. Ezek tehát betegség esetére biztosítandók és pedig a polgári alkalmazottak közül a tisztviselői, művezetői munkakört betöltők és általában a hasonló állásban lévő, rendszerint havi, esetleg évi fizetéssel alkalmazottak a MABI-nál, a többiek az Országos Társadalombiztosító Intézetnél. A betegbiztosítási járulék 50%-át a munkaadó intézet, 50%-át pedig a biztosított munkavállaló fizeti.

A polgári alkalmazott fizeti a járandóságát terhelő összes adókat, továbbá az öregségi és a rokkantsági járulékot.

Az alkalmazottaknak üzemi baleset esetére való kártalanítása, továbbá öregség, rokkantság, özvegyiség, árvaság esetére való ellátása tekintetében az állami alkalmazottakra nézve mindenkor érvényben lévő törvényes rendelkezéseket kell mértekdónak tekinteni.

A határozatlan időre szerződötetett, illetőleg felfogadott alkalmazottak betegségi biztosítási kötelezettség alá nem esnek, ellenben betegség által okozott szolgálatképtelenségük esetében 6 hónapon át összes szerződösszerű járandóságukat megkapják.

6. §.

A gazdaszat-közigazgatási és jogi határozványok.

A) A múzeális anyag jogi határozványai általában.

A Hadimúzeum vagyona és a hozzátartozó honvédségi összes hadtörténelmi emlékgyjűjtemények tárgyai a kincstár tulajdonai s azok elidegeníthetetlenek.

A Hadimúzeum értékes múzeális anyaga sem közhatóságoknak és állami stb. szerveknek, vagy intézményeknek, sem pedig magánosoknak, sem ajándékozás, sem értékesítés formájában át nem engedhető. Amennyiben ily tárgy elidegenítése a múzeum vagy általános nemzeti érdekből válna szükségessé, az intézet a honvédelmi miniszter döntését kérheti. Ez esetben a honvédelmi miniszter rendeletére kiküldött, a honvédelmi miniszter és a Kincstári Jogügyi Igazgatóság képviselőiből álló bizottság javaslata alapján a honvédelmi miniszter intézkedik. A bizottság elnöke a honvédelmi miniszter képviselője.

A letétként való kiadás a „Szolgálati Utasítás“ II. Függelékében nyer szabályozást.

Az intézet múzeumi anyagára vonatkozó részletes jogi határozványokat a „Szolgálati Utasítás“ II. és III. Függeléke tartalmazza.

B) Az intézet gazdaszat-közigazgatási ügyei.

A Hadimúzeum gazdasági hivatallal ellátott s a honvédelmi miniszternek a honvédelmi miniszter közvetlen szervek vezető hadbiztosa útján alárendelt önálló számadótest. A végrehajtó gazdaszat-közigazgatási szolgálat ellátására nézve a honvédségi utasítások stb., valamint a „Szolgálati Utasítás a m. kir. Hadimúzeum számára“ irányadók.

A „Szolgálati Utasítás“ tárgyalja a Hadimúzeum javára tett alapítványok stb. kérdését is. A Hadimúzeumot a honvédelmi minisztérium képviseli.

7. §.

Szolgalati Utasítás.

A „Szolgálati Utasítás a m. kir. Hadimúzeum számára“ az intézet béke és háborús szolgálatát részletesen szabályozza.

8. §.

A Hadimúzeum közreműködése a honvédség hagyományápoló szolgálatában.

A) Általában.

A honvédség hagyományápoló szolgálatát a honvédelmi miniszter által e tárgyban kiadott irányelvek szabályozzák. A Hadimúzeum — e szervei határozványok a 2. §-ban tárgyalt rendeltetésénél fogva — a honvédség hagyományápolásának egyik irányítója, illetve végrehajtó szerve, és pedig oly mérvben, mint azt a honvédelmi miniszteri utasítás meghatározza.

B) Csapattestek, intézetek stb. hadtörténelmi emlékgyűjteményei.

A Hadimúzeum a m. kir. honvédség csapattesteinél, intézeteinél stb. szerveinél, valamint a levante és lövészegyesületeknél szervezett hadtörténelmi emlékgyűjtemények központi nyilvántartója. Ezek kezelésében lévő vagy birtokába más módon jutó emlékgyűjteményeket, illetve az ezekhez tartozó tárgyakat leltárilag kezeli.

A csapattestek, intézetek stb. hadtörténelmi gyűjteményük szaporodásáról minden évben február hó 1-én a Hadimúzeumot jegyzékkel tájékoztatni kötelesek.

A hadtörténelmi emlékgyűjtemények kezelésére, a gyűjtési módozatokra, a tárgyak nyilvántartására, az átalányösszegek felhasználására, a tárgyakkal való rendelkezésekre vonatkozó határozványokat a m. kir. honvédelmi miniszter rendeletei, illetve a honvédség hagyományápolási utasítása („Irányelvek a katonai hagyományápolásra és a hadtörténelmi emlékek gyűjtésére“) tartalmazzák.

A levante- és lövészegyesület emlékgyűjteményeinek határozványai a honvédelmi miniszteri Irányelvek alapján és a Hadimúzeum közreműködésével készülnek.

C) Háborúban.

A Hadimúzeumnak hagyományápoló működését háborúban a „Szervi Határozványok“ Függeléke szabályozza,

9. §.

A m. kir. Hadimúzeum támogató szervei.*A) Hivatalos:*

1. A m. kir. honvédség összes parancsnokságai, hatóságai és szervei. És pedig: a magasabb parancsnokságoknál a múzeumi ügyeket intéző „hadtörténelmi-“ vagy „múzeumügyi előadók“ útján,

a csapat, intézet stb. parancsnokságoknál a hadtörténelmi emlékgyűjtemények kezelő tisztjei és altisztjei útján.

2. A Hadimúzeum által szervezett, megbízható, önkéntes gyűjtő munkatársak, akiket az intézet igazolvánnyal lát el.

*B) Társadalmi:**A „m. kir. Hadimúzeum Baráti Köre“.*

A „Hadimúzeum Baráti Köre“ az intézet támogatására alapított társadalmi szerv. Az egyesületnek a Hadimúzeumhoz való viszonyát az egyesületnek a honvédelmi miniszter és belügyminiszter által együttesen jóváhagyott alapszabálya körvonalazza. Az egyesület és az intézet közt felmerülő oly kérdésekben, melyekre az egyesület alapszabálya, vagy az intézet szervezeti szabályzata nem intézkedik, a honvédelmi miniszter dönt.

Irányelvek a m. kir. Hadimúzeum működésére háborúban.

I.

A béke rendeltetés kiegészül a következőkkel:

A háborús történelmi időszak múzeális tárgyi emlékeinek összegyűjtése a m. kir. honvédség minden alakulatának és szervének fontos feladata.

A honvédelmi miniszter a kiadott „Irányelvek a katonai hagyományápolásra és a hadtörténelmi emlékgyűjtésre“ című utasításban a szolgálatra intézkedik.

A Hadimúzeum különleges háborús munkája ennek alapján a következőkre terjed ki.

1. A hadi események tárgyi megőrkítésének irányítása.
2. A háborús anyaggyűjtés irányítása:
  - a) a hadműveleti területen,
  - b) az anyaországban.
3. Az új anyag gyűjtése és rendezése a Hadimúzeumban.
4. A beosztott művészek stb. munkájának irányítása.
5. Hadikiállítások rendezése.
6. Az anyaországi hazafias propagandában közreműködés.

E különleges munkákra vonatkozó részletezést az intézet „Szolgálati Utasítás“-ának Függeléke tartalmazza.

II.

Alárendeltség, állomány, tagozódás.

A Hadimúzeum háború idején propaganda ügyekben a fővezérségnek, egyébként a honvédelmi miniszternek van alárendelve.

Hadiállományát a honvédelmi miniszter külön rendelettel állapítja meg.

Tagozódás: A Hadimúzeum béketagozódásán kívül (Lásd: a szervezeti határozványok 1. számú mellékletét) az új háborús anyag gyűjtéséhez és rendezéséhez, állományán belül, „új háborús osztályt“ alakít s gyűjteményeihez „új háborús gyűjteménycsoportot“ szervez.

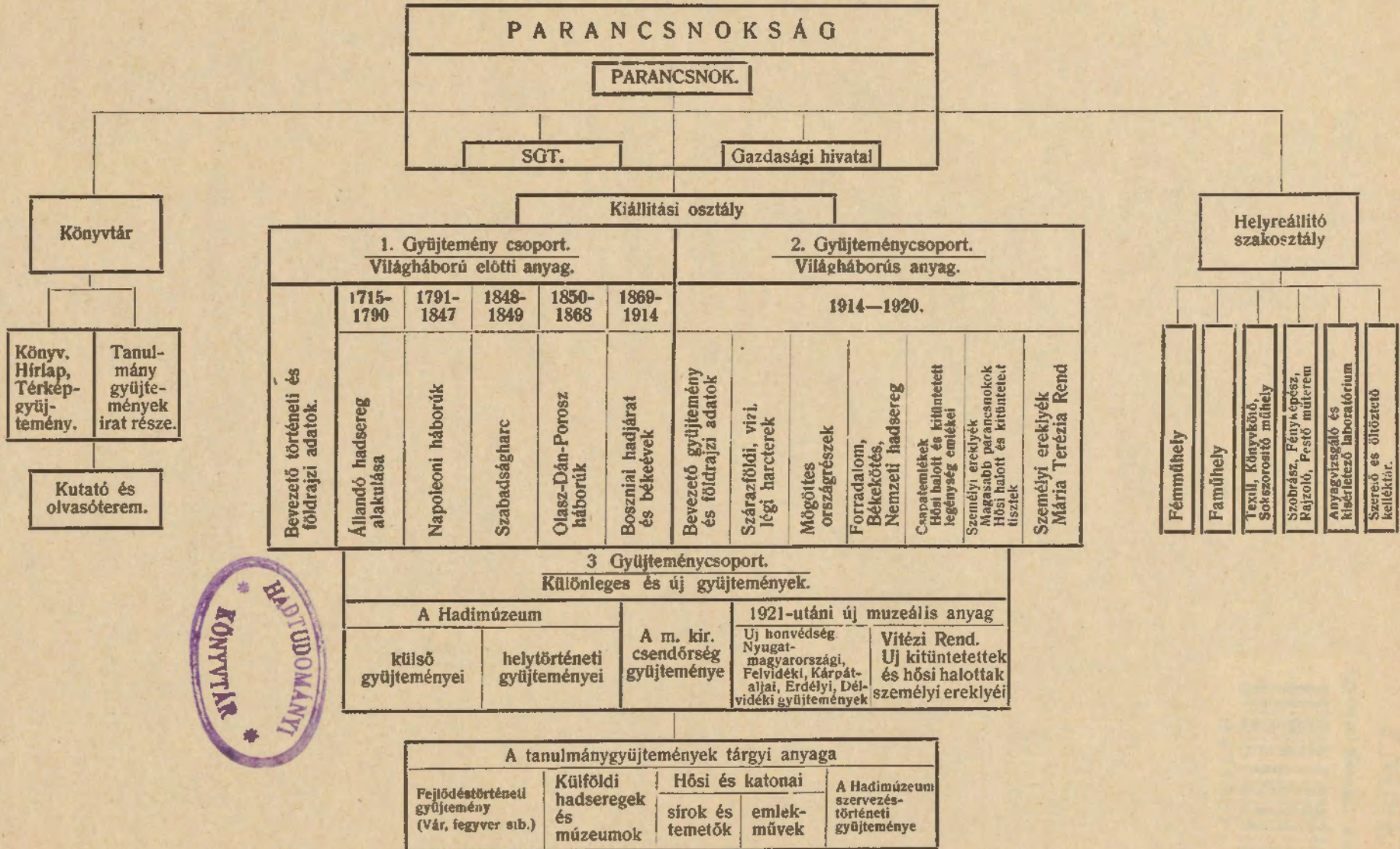
Az „új háborús osztályba“ tartoznak a Hadimúzeumhoz beosztott hadifészlők, szobrászok, fényképészek, filmesek stb. is, akiknek feladatát és munkáját az intézet szolgálati utasítása körvonalazza.

TAGOZÓDÁS

ZMNE

Egyetemi Központi Könyvtár

84715613

ATTILA-NYOMDA
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
II., Szász Károly-u. 3-5.
Ig.: KULCSÁR ANDOR
